

Dosarul nr. 2ra-553/2020

prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul central (jud. R. Chiștruga)

instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

ÎNCHEIERE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Gheorghe Tcaci,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Gheorghe Tcaci împotriva Societății cu răspundere limitată „Moldovatrangaz” cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat salariatului,

împotriva deciziei din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu răspundere limitată „Moldovatrangaz”, a fost casată integral hotărârea din 15 februarie 2019 a Judecătoriai Drochia, sediul central și a fost emisă o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 25 mai 2018 Gheorghe Tcaci a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu răspundere limitată „Moldovatrangaz” cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat salariatului.

În motivarea acțiunii Gheorghe Tcaci a indicat că, a activat în funcția de șofer la serviciul de transport sector Drochia a SRL „Moldovatrangaz” începând cu 10 noiembrie 1993. Relațiile de muncă au încetat în temeiul art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii, potrivit ordinului nr. 1241 din 15 noiembrie 2017. Despre acest fapt nu a cunoscut imediat, dar ulterior prin intermediul poștei a primit o notă informativă însoțită de copii neautentificate a ordinului și a unui proces-verbal prin care se susține că salariatul ar fi refuzat de a semna ordinul de concediere.

A menționat că, angajatorul nu a încercat să-i acorde nici zilele libere în schimbul celor lucrate.

A considerat că, prin acțiunile angajatorului i-a fost cauzat prejudiciu moral.

A solicitat încasarea de la SRL „Moldovatrangaz” a plăților salariale legate de prestarea muncii suplimentare în sumă de 4250 de lei, a ajutorului material pentru restabilirea sănătății la acordarea ultimului concediu anual folosit în suma salariului tarifar de 5409 lei, plății ajutorului material pentru încetarea muncii salariului în legătură cu pensionarea în sumă a cinci salarii tarifare de 27045 de lei, repararea prejudiciului moral în mărime de 10000 de lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art. 39 alin. (2), (3), 119 alin. (1), 166, 167 Codul de procedură civilă, art. 4, 10, 11, 66, 106, 143, 157, 330 Codul muncii, art. 43 alin. (4), 44 alin. (1) Constituția RM.

Prin hotărârea din 15 februarie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul central a fost admisă parțial acțiunea depusă de Gheorghe Tcaci, au fost încasate de la SRL „Moldovatrangaz” în beneficiul lui Gheorghe Tcaci plățile salariale legate de prestarea muncii suplimentare în sumă de 4 250 de lei, ajutorul material pentru întremarea sănătății la acordarea ultimul concediu anual folosit în suma salariului tarifar de 5 409 lei, plata la ajutorului material pentru încetarea muncii salariatului în legătură cu pensionarea în sumă a cinci salarii tarifare de 27 045 de lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat salariatului în echivalent patrimonial suma de 5 000 de lei, cheltuielile de judecată în sumă de 7 600 de lei, a fost încasată de la SRL „Moldovatrangaz” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1 201,12 lei (f.d. 182, 185-188, vol. I).

La 14 martie 2019 și la 11 iulie 2019 SRL „Moldovatrangaz”, reprezentat de avocatul Gheorghe Nicolaescu, a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate și emiterea unei noi decizii de respingere a acțiunii (f.d.190, vol. I).

Prin decizia din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de SRL „Moldovatrangaz”, reprezentată de avocatul Gheorghe Nicolaescu, a fost casată hotărârea din 15 februarie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul central și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

În susținerea soluției sale, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 81 alin. (1) lit. b) și 86 alin. (1) lit. y¹) din Codul muncii și a stabilit că Gheorghe Tcaci în anul 1977 a fost angajat în câmpul muncii și pe parcursul anilor a activat în numeroase posturi de muncă, iar, la 18 septembrie 2001 a fost transferat în funcția de șofer pe automobilul de model GAZ 31029 a gospodăriei de transport SRL „Moldovatrangaz”.

În anul 2010 în cadrul aceleași întreprinderi a fost transferat în funcția de șofer pe automobilul „Gaz 39094”, Drochia (f.d. 10-11, 12-14, vol. I).

Colegiului civil al instanței de apel a mai reținut că potrivit ordinului nr. 1241 din 15 noiembrie 2017 „Cu privire la concediere” - se concediază din funcția de șofer serviciul de transport sectorul Drochia - Tcaci Gheorghe, începând cu data de 15 noiembrie 2017, conform art. 86 alin. (1) lit. y¹ Codul muncii. Se mai indică în ordin că, secția finanțe, evidență contabilă și raportare va achita persoanei demise toate drepturile salariale, inclusiv compensația pentru concediul anual plătit nefolosit pentru 34 zile (f.d. 17, vol. I).

Conform procesului-verbal privind refuzul de a semna ordinul de concediere întocmit în temeiul art. 86 alin. (1) lit. y¹ Codul muncii, la data de 15 noiembrie 2017 Serviciul Personal al Întreprinderii a adus la cunoștința cet. Tcaci Gheorghe ordinul de eliberare conform art. 86 alin. (1) lit. y¹ Codul muncii, însă salariatul a refuzat să semneze acest ordin, motiv din care a fost invitat un reprezentant al salariaților și un reprezentant al angajatorului pentru a fixa faptul refuzului semnării, acesta fiind semnat de către A. Postovan și E. Nenescu (f.d. 16, vol. I).

Cu referire la pretenția reclamantului privind încasarea sumei de 4250 de lei pretinsă a fi pentru orele lucrate suplimentar, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 100, 101, 104, 106, 99 alin. (2) Codul muncii și a stabilit că potrivit

contractului individual de munca nr. 190/11 din 22 februarie 2011, se indică că Gheorghe Tcaci este angajat în funcția de șofer, cu stabilirea salariu tarifar per luna, fără a se ține cont de numărul ieșirilor/intrărilor cu automobilul din/în garaj, motiv suplimentar pentru care, nu se poate ține cont de numărul foilor de parcurs și a orelor indicate în ele.

A mai stabilit instanța de apel și faptul că, potrivit Anexei nr. VII al Contractului Colectiv de Muncă pentru perioada 2014-2017 sunt indicate lista funcțiilor și/sau profesiilor care urmează a fi achitate suplimentar din cauza condițiilor grele de muncă, însă funcția de șofer nu se regăsește în lista data (f.d. 144, 126-146, vol. I).

Astfel, a conchis instanța de apel că este neîntemeiată și lipsită de argumentare juridică concluzia primei instanțe referitoare la încasarea în beneficiul lui Gheorghe Tcaci a plăților salariale legate de prestarea muncii suplimentare în suma de 4250 de lei, or înscrisurile și argumentele părții opuse nu au fost apreciate de prima instanță.

Sub un alt aspect al acțiunii formulate de Gheorghe Tcaci privind acordarea ajutorului material pentru întremarea sănătății la acordarea ultimul concediu anual folosit în suma salariului tarifar de 5409 lei, Colegiul civil al instanței de apel a reținut că și această cerință este lipsită de teme și în susținerea soluției de respingere a acestei pretenții a reținut următoarele.

Astfel, reieșind din clauzele Contractul colectiv de muncă, anexat la materialele dosarului (f.d. 126-146, vol. I), pentru a beneficia de ajutorul material pentru întremarea sănătății, la acordarea concediului anual de odihna, este necesar ca salariatul să plece efectiv în concediu, anticipând acest eveniment cu depunerea unei cereri de acordare a ajutorului material în legătură cu acest fapt.

În speță însă, reclamantul/intimat nu a probat faptul ieșirii în concediu înainte de încetarea relațiilor de muncă în temeiul art. 86 alin. (1) lit. y¹) Codul muncii pe motivul pensionării sale, nefiind prezentată cerere în acest sens și mai mult, nu a solicitat prin cerere scrisă acordarea ajutorului material, or un asemenea ajutor se acordă doar la cerere.

Cu referire la cerința reclamantului/intimat de a fi încasat prejudiciul material pentru încetarea muncii salariatului în legătură cu pensionarea în sumă de 3 salarii tarifare adică, (inițial fiind solicitată suma de 16227 de lei), ulterior prin cererea de modificare a cerințelor fiind solicitată încasarea a cinci salarii tarifare în sumă de 27 045 de lei, instanța de apel a conchis că și această cerință este una neîntemeiată reieșind din următoarele.

Potrivit contractului colectiv de muncă din cadrul SRL „Moldovatransgaz” și Convenția Colectivă a sindicatelor (nivel ramural) pentru anii 2014-2017 cap. VI art. 4, alin. (1), referitoare la acordarea ajutorului material salariaților la concediul anual de odihnă – asemenea se acordă persoanelor ce au muncit în ramura de gaze.

Totodată, potrivit anexelor la Contractul colectiv de muncă, funcția de șofer nu se regăsește printre cele nocive, nefiind stimulate suplimentar nici prin zile suplimentare de concediu, nici prin revărsări bănești suplimentare, motiv din care, reieșind din faptul că reclamantul/intimat a fost angajat în funcția de șofer, și nu a probat că ar fi lucrat inclusiv în ramurile sau funcțiile indicate în rubrica scutiri sau lucru nociv, menționat în anexele contractului individual de muncă, adică în ramura de gaze, instanța de apel a respins și această cerință a reclamantului.

Instanța de apel a remarcat și aplicarea incorectă de către instanța de fond a prevederilor art. 1398 alin. (1) și 1422 Codul civil, sub aspectul cerinței expuse de reclamant privind repararea prejudiciului moral. Or, norma respectivă nu este aplicabilă speței date. De altfel, răspunderea delictuală se naște prin încălcarea unor drepturi absolute ale persoanei vătămate (dreptul de proprietate, la viața, sănătate etc.). De aceea răspunderea pentru dauna cauzată persoanei umane poate avea numai caracter delictual, independent de faptul se află sau nu persoana vătămată în raporturi contractual cu delincventul.

Pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale este componenta delictului civil. Componenta delictului civil constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componenta delictului civil include următoarele elemente (condiții): prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre fapta și prejudiciu și vinovăția. În acest aspect, Colegiul civil al instanței de apel a reținut în speța dată, neprobarea vinovăției persoanei pârâte, prin prisma art. 118 CPC.

În final, având în vedere circumstanțele stabilite, precum și faptul că prima instanță, a dat o apreciere greșită, circumstanțelor importante pentru soluționarea cauzei aplicând eronat normele de drept material, Colegiul instanței de apel a ajuns la concluzia de a admite apelul declarat de SRL „Moldovatrangaz”, a casa hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre de respingere a acțiunii depuse de Gheorghe Tcaci.

La 04 februarie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Gheorghe Tcaci a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 10 decembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel la emiterea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea și a dat o apreciere arbitrară a probelor administrate la actele cauzei.

A considerat că instanța de apel a încălcat prevederile art. 239 și 241 alin. (5) din Codul de procedură civilă și a emis o soluție nemotivată și neadecvată situației de fapt, care a rămas incertă, neavând putere de convingere.

A susținut că acțiunile angajatorului la concedierea sa au fost ilegale, motiv din care i-a fost cauzat salariatului prejudicii materiale și morale.

Prin notificarea din 24 februarie 2020, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) CPC a expediat intimatului copia recursului și l-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

La 12 martie 2020 SRL „Moldovatrangaz” a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului declarat de Gheorghe Tcaci și menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă că decizia Curții de Apel Bălți a fost emisă la 10 decembrie 2019.

Curtea de Apel Chișinău a expediat părților copia deciziei la 27 ianuarie 2020. La 31 ianuarie 2020 Gheorghe Tcaci a recepționat copia deciziei instanței de apel, fapt confirmat prin avizul de recepție (f.d. 23, vol. II).

În circumstanțele date, recursul declarat de Gheorghe Tcaci la 04 februarie 2020, prin intermediul oficiului poștal, este depus în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Gheorghe Tcaci nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de

lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocare în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Gheorghe Tcaci ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Gheorghe Tcaci se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru